

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

24 februarie 2019

Clasa a XII-a

Barem de evaluare

- ♦ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ♦ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. problemei	Soluție, rezolvare	Punctaj
1.	<p>Soluție:</p> $a) I_{n+2} + I_{n+1} + a \cdot I_n = \int_0^1 \frac{x^{n+2} + x^{n+1} + a \cdot x^n}{x^2 + x + a} dx = \int_0^1 x^n dx = \frac{1}{n+1}.$ $b) I_{n+1} - I_n = \int_0^1 \frac{x^n \cdot (x-1)}{x^2 + x + a} dx \leq 0, (\forall) n \in \mathbb{N}^* \Rightarrow (I_n)_{n \geq 1} \text{ este șir descrescător} \Rightarrow$ $I_{n+2} \leq I_{n+1} \leq I_n, (\forall) n \in \mathbb{N}^*.$ <p>Așadar, $\frac{1}{n+1} = I_{n+2} + I_{n+1} + a \cdot I_n \leq I_n + I_n + a \cdot I_n = (2+a) \cdot I_n \Rightarrow$</p> $I_n \geq \frac{1}{(a+2) \cdot (n+1)}, (\forall) n \in \mathbb{N}^*;$ $\frac{1}{n+1} = I_{n+2} + I_{n+1} + a \cdot I_n \geq I_{n+2} + I_{n+2} + a \cdot I_{n+2} = (2+a) \cdot I_{n+2} \Rightarrow$ $I_{n+2} \leq \frac{1}{(a+2) \cdot (n+1)}, (\forall) n \in \mathbb{N}^*$ <p>pentru $n \rightarrow n-2$</p> $\Rightarrow I_n \leq \frac{1}{(a+2) \cdot (n-1)}, (\forall) n \in \mathbb{N}^*;$ <p>Deci, $\frac{1}{(a+2) \cdot (n+1)} \leq I_n \leq \frac{1}{(a+2) \cdot (n-1)}, (\forall) n \in \mathbb{N}^*, n \geq 2.$</p> $c) \text{ Din } \frac{1}{(a+2) \cdot (n+1)} \leq I_n \leq \frac{1}{(a+2) \cdot (n-1)}, (\forall) n \in \mathbb{N}^*, n \geq 2 \Rightarrow$ $\frac{n}{(a+2) \cdot (n+1)} \leq n \cdot I_n \leq \frac{n}{(a+2) \cdot (n-1)}, (\forall) n \in \mathbb{N}^*, n \geq 2 \xRightarrow{T. cleștelui}$ $\lim_{n \rightarrow \infty} (n \cdot I_n) = \frac{1}{a+2} = \frac{1}{2019} \Rightarrow a = 2017.$	<p>2p</p> <p>1p</p> <p>2p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>

2.	<p>Soluție:</p> <p>a) $\Leftarrow$ Dacă $H \subset K$ atunci $H \cup K = K$ este subgrup.</p> <p>Dacă $K \subset H$, atunci $H \cup K = H$ este subgrup.</p> <p>b) $\Rightarrow$ Fie $H \cup K$ subgrup al lui G, unde H, K sunt subgrupuri ale lui G.</p> <p>Presupunem prin metoda reducerii la absurd că $H \not\subset K$ și $K \not\subset H$. Atunci există $y \in K, y \notin H$.</p> <p>Cum $x, y \in H \cup K \Rightarrow x \cdot y \in H \cup K \Rightarrow x \cdot y \in H$ sau $x \cdot y \in K$.</p> <p>Dacă $x \cdot y \in H$ cum $x \in H$, H subgrup $\left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow x^{-1} \in H$.</p> <p>$\left. \begin{array}{l} x^{-1} \in H \\ x \cdot y \in H \end{array} \right\} \Rightarrow x^{-1} \cdot (x \cdot y) = y \in H - \text{contradicție};$</p> <p>Dacă $x \cdot y \in K$ cum $y \in K$, K subgrup $\left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow y^{-1} \in K$.</p> <p>$\left. \begin{array}{l} y^{-1} \in K \\ x \cdot y \in K \end{array} \right\} \Rightarrow (x \cdot y) y^{-1} = x \in K - \text{contradicție}.$</p> <p>Așadar și afirmația directă este adevărată.</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>
----	---	---

3.	<p>a)</p> <p>Din card $G=2024$ $x \in G$ $\left. \vphantom{\begin{matrix} \text{Din card } G=2024 \\ x \in G \end{matrix}} \right\} \Rightarrow x^{2024} = e;$</p> <p>$a \in G, a^{11} = e;$</p> <p>Din $x^{2019} = a \Rightarrow x^{2019 \cdot 11} = a^{11} = e;$</p> <p>Dar $2019 \cdot 11 = (2024 - 5) \cdot 11 = 2024 \cdot 11 - 55 = 2024 \cdot 10 + 2024 - 55 = 2024 \cdot 10 + 1969;$</p> <p>Obținem $x^{2019 \cdot 11} = x^{2024 \cdot 10 + 1969} = e \Rightarrow x^{1969} = e / \cdot x^{55} \Rightarrow x^{55} = e;$</p> <p>Fie $n \in \mathbb{N}^*, \text{ord}(x) = n$ $x^{55} = e$ $\left. \vphantom{\begin{matrix} \text{Fie } n \in \mathbb{N}^*, \text{ord}(x) = n \\ x^{55} = e \end{matrix}} \right\} \Rightarrow n / 55;$</p> <p>$\left. \begin{matrix} n / 55 \\ n / 2024 \end{matrix} \right\} \Rightarrow n / (55, 2024) \Rightarrow n / 11 \Rightarrow n \in \{1; 11\};$</p> <p>Dacă $n = 1 \Rightarrow x = e$, deci ecuația ar deveni $a = e$- contradicție pentru că $\text{ord}(a) = 11;$</p> <p>Dacă $n = 11 \Rightarrow x^{11} = e;$</p> <p>Din $x^{2019} = a$, iar $2019 = 11 \cdot 183 + 6 \Rightarrow x^6 = a \Rightarrow x^{12} = a^2 \Rightarrow$ $x^{11} \cdot x = a^2 \Rightarrow x = a^2.$</p> <p>Verificare: $a^{2019 \cdot 2} = a^{4038} = a^{4037} \cdot a = (a^{11})^{367} \cdot a = a.$</p>	<p>1p</p> <p>2p</p> <p>2p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>
----	--	---

4.	<p>a) Se consideră funcția $g:[0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \ln(x+1) - x + \frac{x^2}{2}$,</p> <p>cu derivata $g'(x) = \frac{1}{x+1} - 1 + x = \frac{x^2}{x+1}$;</p> <p>Dar $x \in [0, \infty) \Rightarrow g'(x) \geq 0, (\forall) x \in [0, \infty) \Rightarrow$ funcția g este strict crescătoare pe $g(x) \geq g(0) = 0, (\forall) x \in [0, \infty)$.</p> <p>b) Conform punctului a) $\Rightarrow \ln\left(1 + \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)\right) \geq \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right) - \frac{f^2\left(\frac{k}{n}\right)}{2 \cdot n^2}$,</p> <p>$(\forall) k \in \{1, 2, 3, \dots, n\} \Rightarrow$</p> $\sum_{k=1}^n \ln\left(1 + \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)\right) \geq \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right) - \frac{1}{2n} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} f^2\left(\frac{k}{n}\right) = a_n - \frac{1}{2n} b_n,$ <p>unde $a_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)$, $b_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} f^2\left(\frac{k}{n}\right)$;</p> <p>Din f funcție continuă $\Rightarrow f, f^2$ sunt funcții integrabile pe $[0, 1] \Rightarrow$</p> $a_n \rightarrow \int_0^1 f(x) dx,$ <p>iar $b_n \rightarrow \int_0^1 f^2(x) dx$, deci $a_n - \frac{1}{2n} b_n \rightarrow \int_0^1 f(x) dx$;</p> <p>Deci $\sum_{k=1}^n \ln\left(1 + \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)\right) \geq \int_0^1 f(x) dx \quad (1)$</p> <p>Din $\ln(x+1) \leq x, (\forall) x \in [0, \infty) \Rightarrow \ln\left(1 + \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)\right) \leq \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)$,</p> <p>$(\forall) k \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$,</p> <p>deci $\sum_{k=1}^n \ln\left(1 + \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)\right) \leq \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right) = a_n \rightarrow \int_0^1 f(x) dx \quad (2)$</p> <p>Din (1) și (2) $\xRightarrow{T. cleștelui} \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \ln\left(1 + \frac{1}{n} \cdot f\left(\frac{k}{n}\right)\right) = \int_0^1 f(x) dx$.</p>	<p>2p</p> <p>2p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>
----	---	---